

Estudi empíric sobre els efectes de l'aplicació de la NIC 32 a les cooperatives

Ramon Bastida Vialcanet,¹ Lluís Carreras Roig²

¹Universitat Pompeu Fabra, ²Universitat Rovira i Virgili (Spain)

ramon.bastida@upf.edu, lluis.carreras@urv.net

Rebut: Juny 2013

Aceptat: Juliol 2013

Resum

Objecte: L'aplicació de la NIC 32 en les cooperatives ha generat una important controvèrsia en els últims anys. Fins al moment, s'han realitzat diversos treballs que intenten preveure els possibles efectes de la seva aplicació. Aquest treball pretén analitzar l'impacte de la primera aplicació de la NIC 32 en el sector cooperatiu.

Disseny/metodologia/enfocament: S'ha seleccionat una mostra de 98 cooperatives, i s'ha realitzat una anàlisi comparativa de la seva informació financera presentada abans i després de l'aplicació de la NIC 32, per a determinar les diferències existents. S'ha utilitzat la prova de la suma de rangs de Wilcoxon per comprovar si aquestes diferències són significatives. També s'ha utilitzat la prova de la U de Mann Whitney per comprovar si existeixen diferències significatives en l'impacte relatiu de l'aplicació de la NIC 32 entre diversos grups de cooperatives. Finalment, s'ha realitzat una anàlisi dels efectes de l'aplicació de la NIC 32 en la situació patrimonial i econòmica de les cooperatives, i en l'evolució dels seus actius intangibles, mitjançant l'ús de tècniques d'anàlisi econòmico-financera.

Aportacions i resultats: Els resultats obtinguts confirmen que l'aplicació de la NIC 32 provoca diferències significatives en algunes partides del balanç de situació i el compte de pèrdues i guanys, així com en les ràtios analitzades. Les principals diferències es concreten en una reducció del nivell de capitalització i un augment de l'endeutament de les cooperatives, així com un empitjorament general dels ràtios de solvència i autonomia financera.

Limitacions: Cal tenir en compte que el treball s'ha realitzat amb una mostra de cooperatives que estan obligades a auditar els seus comptes anuals. Per tant, els resultats obtinguts han d'interpretar-se en un context de cooperatives de mida elevada. També cal tenir en compte que hem realitzat una anàlisi comparativa dels comptes anuals de 2011 i 2010. Això ens ha permès conèixer les diferències en la informació financera de les cooperatives abans i després d'aplicar la NIC 32. Encara que algunes d'aquestes diferències també podrien estar causades per altres factors com la situació econòmica, els canvis en l'aplicació de les normes comptables, etc.

Originalitat/valor afegit: Creiem que és el moment idoni per a realitzar aquest treball d'investigació, ja que des de 2011 totes les cooperatives espanyoles han d'aplicar les normes comptables adaptades a la NIC 32. A més, fins on coneixem, no existeixen altres treballs similars realitzats amb comptes anuals de cooperatives que ja han aplicat les normes comptables adaptades a la NIC 32 .

Creiem que els resultats d'aquest treball d'investigació poden ser útils per a diferents grups d'interès. En primer lloc, perquè els organismes emissors de normes comptables puguin conèixer l'abast de la NIC 32 en les cooperatives i, puguin plantejar millores en el contingut de la norma. En segon lloc, perquè les pròpies cooperatives, federacions, confederacions i altres organismes cooperatius disposin d'informació sobre l'impacte econòmic de la primera aplicació de la NIC 32, i puguin realitzar les valoracions que creen convenientes. I en tercer lloc, perquè les entitats financeres, auditors i assessors de cooperatives i altres grups d'interès disposin d'informació sobre els canvis en els comptes anuals de les cooperatives, i puguin tenir-los en compte a l'hora de prendre decisions.

Paraules clau: cooperatives, patrimoni net, capital social, NIC 32, solvència, efectes de la normativa comptable, informació financera, ràtios

Codi JEL: M4

Title: *Empirical study about the effects of the application of IAS 32 in Co-operatives*

Abstract

Purpose: The application of IAS 32 in co-operatives has generated an important controversy in recent years. Until now, various works have tried to predict the possible effects of its application. This paper intends to analyze the impact of the first application of IAS 32 on the co-operative sector.

Design/methodology/approach: To perform this analysis, a sample of 98 cooperatives has been selected, and a comparative analysis has been performed on

their financial information presented before and after the application of IAS 32, to determine the existing differences. We used the Wilcoxon Rank Sum Test to contrast if these differences are significant. We also used the U-Mann Whitney Test to contrast if there are significant differences in the relative impact of applying IAS 32 between various groups of cooperatives. Finally, we performed an analysis of the effects of the IAS 32 application on the economic and financial situation of the cooperatives, and the evolution of its intangible assets, using techniques of financial statements analysis.

Findings and value: The results obtained confirm that the application of IAS 32 caused significant differences in some financial components of the balance sheet and the profit and loss account, as well as in the ratios analyzed. The differences are present in a reduction in the level of capitalization and an increase in the indebtedness of the co-operatives, as well as a general worsening of economic ratios of solvency and financial autonomy.

Research limitations: It is important to note that this study has been done with a sample of audited cooperatives. Therefore, the results must be interpreted in the context of big-sized cooperatives. Also we want to note that we have made a comparative analysis of financial statements for 2011 and 2010. This has allowed us to know the differences in the financial information of the cooperative before and after applying IAS 32. Although some of these differences, could also be caused by other factors such as the economic situation, changes in the application of accounting standards, etc...

Originality/value: We believe it is the right time to do this research because, since 2011, all Spanish cooperatives must apply IAS 32. As far we know, there are no other empirical studies with cooperatives that had applied IAS 32 in their financial statements. The results of this research can be useful for different stakeholders. First, because the agencies issuing accounting standards can determine the scope of IAS 32 in the cooperatives and could bring some improvements to the content of the standard. Second, because the own cooperatives, federations, confederations and other cooperative organizations have information on the economic impact of the first application of IAS 32 and can make their own assessments. And third, because financial institutions, auditors and cooperative consultants and other stakeholders have information about changes in the financial statement of cooperatives, and can take them into account before taking decisions.

Keywords: cooperatives, equity, share capital, IAS 32, solvency, effects of accounting standards, financial information, ratios

JEL Code: M4

Introducció

El 29 de desembre de 2004, la Comissió Europea va publicar el Reglament nº. 2237/2004, pel qual s'aprovava l'aplicació de la NIC 32. Aquesta norma contenia els principis bàsics per a la classificació dels instruments financers en el patrimoni net o en el passiu. L'aprovació de la NIC 32 va tenir una gran repercussió en el sector cooperatiu, ja que tenia una incidència directa en el capital social de les cooperatives. El motiu era que el capital social de les cooperatives, a diferència de les societats mercantils, havia de retornar-se al soci en cas que aquest demanés la baixa de la cooperativa. Segons la NIC 32, el capital social havia de considerar-se un instrument financer, ja que podia generar una obligació de pagament futura. A més, havia de classificar-se com un passiu. En Espanya, el procés d'aplicació de la NIC 32 ha tingut dues fases. En una primera fase (2005-2010), solament tenien l'obligació d'aplicar la NIC 32 aquelles cooperatives que haguessin emès obligacions o instruments de deute similars cotitzats en mercats regulats. En una segona fase (de 2011 des d'ara), totes les cooperatives espanyoles tenen l'obligació d'aplicar les normes sobre aspectes comptables de les cooperatives adaptades a la NIC 32. Aquestes normes van ser adaptades per un grup d'experts creat pel ICAC. Per tant, inicialment la repercussió de la NIC 32 va estar limitada a un grup molt reduït de cooperatives, però, a partir de 2011, s'ha generalitzat a totes les cooperatives espanyoles. Per aquest motiu, creiem que és el moment idoni per a investigar els efectes reals de l'aplicació de la NIC 32 en les cooperatives. També vam considerar que aquest treball és adequat a causa de la importància de les cooperatives en l'economia. Segons un informe sobre les grans xifres de l'economia social a Espanya coordinat per Monzón (2010), existeixen un total de 24.738 cooperatives, amb 6,7 milions de socis i 456.870 llocs de treball directes. A més, aquestes cooperatives tenen una facturació total de 66.286 milions d'euros, que representa al voltant d'un 6% del PIB espanyol.

Aquest treball d'investigació planteja els quatre objectius següents:

- Realitzar una anàlisi comparativa de la informació financera presentada per les cooperatives abans i després de l'aplicació de la NIC 32. Mitjançant aquesta anàlisi, es pretén identificar i quantificar les diferències en la informació financera.
- Contrastar si aquestes diferències en la informació financera són significatives, mitjançant la prova de la suma de rangs de Wilcoxon.
- Realitzar una anàlisi de l'impacte relatiu de l'aplicació de la NIC 32 en la informació financera de les cooperatives segons la naturalesa del seu capital social. Per a realitzar aquesta anàlisi, revisarem els estatuts de les cooperatives per a comprovar si han adaptat el seu capital social a la NIC 32 .

- Contrastar si existeixen diferències significatives en l'impacte relatiu de l'aplicació de la NIC 32 entre les cooperatives que hagin adaptat el capital social i la resta de cooperatives.
- Valorar els efectes de l'aplicació de la NIC 32 en la situació patrimonial i econòmica de les cooperatives, mitjançant l'aplicació de tècniques d'anàlisi econòmico-financera.
- Analitzar la composició dels actius intangibles propietat de les cooperatives i la seva evolució abans i després de l'aplicació de la NIC 32 .

Com s'ha indicat anteriorment, creiem que és el moment idoni per a realitzar aquest treball d'investigació, ja que des de 2011 totes les cooperatives espanyoles han d'aplicar les normes comptables adaptades a la NIC 32. A més, fins on coneixem, no existeixen altres treballs similars realitzats amb comptes anuals de cooperatives que ja han aplicat les normes comptables adaptades a la NIC 32 .

Creiem que els resultats d'aquest treball d'investigació poden ser útils per a diferents grups d'interès. En primer lloc, perquè els organismes emissors de normes comptables puguin conèixer l'abast de la NIC 32 en les cooperatives i, puguin plantejar millores en el contingut de la norma. En segon lloc, perquè les pròpies cooperatives, federacions, confederacions i altres organismes cooperatius disposin d'informació sobre l'impacte econòmic de la primera aplicació de la NIC 32, i puguin realitzar les valoracions que creen convenientes. I en tercer lloc, perquè les entitats financeres, auditors i assessors de cooperatives i altres grups d'interès disposin d'informació sobre els canvis en els comptes anuals de les cooperatives, i puguin tenir-los en compte a l'hora de prendre decisions.

Hem dividit el treball en sis apartats. Després de la introducció, es dedica el segon apartat a exposar la revisió de la literatura. En el tercer apartat es descriu la mostra analitzada i els motius de la seva elecció. En el quart, s'enuncien les hipòtesis a contrastar així com la metodologia utilitzada. En el cinquè, es presenten els resultats obtinguts. En el sisè, es sintetitzen les conclusions del treball, així com les seves limitacions i futures línies d'investigació

Revisió de la literatura

La classificació comptable del capital social de les cooperatives és un tema controvertit des de fa molt temps. Existeix un nombre important d'articles sobre aquest tema. Gallizo i Moreno (2009) realitzen una interessant revisió de la literatura, i afirmen que existeixen dos corrents principals. En primer lloc, un corrent que considera que el capital social és un recurs propi de la cooperativa i ha de classificar-se com un element del patrimoni net. En segon lloc, un altre corrent considera que el capital social és un recurs aliè de la cooperativa i ha de classificar-se com un element del passiu.

Des de la revisió de la NIC 32 a la fi de 2004, que va modificar la versió inicial aprovada en 1996; el tema de la classificació del capital social de les cooperatives ha tornat a despertar l'interès dels investigadors en comptabilitat de cooperatives. En els últims anys, s'ha publicat un nombre important de treballs, que tracten d'interpretar la normativa continguda en la NIC 32, per a determinar com ha de ser la classificació del capital social en les cooperatives (Bandeira & Meira, 2009; Fernández-Feijóo & Cabaleiro, 2007; Cabaleiro, Ruiz & Fernández-Feijóo, 2010; Cordobés, 2006; Dettleux & Naett, 2005; Gallizo & Moreno, 2009; García-Gutierrez, 2006; López-Espinosa, Maddocks & Polo, 2009; Pastor, 2002). En aquests treballs, es mantenen els dos corrents doctrinals que classifiquen el capital social com patrimoni net i passiu, i es crea un nou corrent que proposa classificar el capital social com un instrument financer compost (AECA, 2009; Polo, 2007).

També s'han publicat un bon nombre de treballs sobre els efectes de l'aplicació de la NIC 32 (Álvarez, 2010; Bastida, 2007; Gómez, 2003; Mateos, 2010; Merino, 2004; Vargas, 2007; Polo, 2007). Aquests treballs tracten de preveure les conseqüències de l'adopció de la NIC 32 en el sector cooperatiu espanyol. En aquest sentit, es plantegen tres tipus d'efectes: econòmics, concursals i operatius. Ens centrarem en els efectes econòmics ja que són els quals estan més relacionats amb el nostre treball.

Segons la doctrina, les cooperatives haurien de traspasar el capital social reemborsable del patrimoni net al passiu a causa de l'aplicació de la NIC 32. En aquest sentit, la majoria dels investigadors consideren que aquest fet va a provocar la descapitalització de les cooperatives i un augment del seu endeutament. Arias i Montegut (2012) analitzen els efectes econòmic-financers prevists de l'aplicació de la NIC 32 en una mostra de 12 cooperatives de diferents sectors d'activitat. Els resultats obtinguts confirmen que el pes del patrimoni net sobre el total del balanç disminueix entre el 11 i el 23%. En conseqüència, es produeix un augment similar de l'endeutament.

Arenaza (2009) analitza els efectes de l'aplicació de la NIC 32 en les cooperatives que formen el Grup Mondragón. Segons l'autor, en 2005, Caixa Laboral va tenir una disminució del 24,5% dels seus fons propis després de traspasar el capital social reemborsable al passiu. En aquest sentit, l'autor opina que l'aplicació de la NIC 32 tindrà conseqüències similars en la resta de cooperatives del Grup.

A causa de les variacions anteriors, alguns investigadors afirmen que l'aplicació de la NIC 32 afectarà a les ràtios financeres de les cooperatives, i com a conseqüència, a la imatge de solvència de les cooperatives. En aquest sentit, Marí (2006) realitza una anàlisi comparativa de diverses ràtios econòmiques de dues cooperatives cítriques de la Comunitat Valenciana. Aquestes ràtios es calculen mitjançant la informació financera de les cooperatives abans i després de l'aplicació de la NIC 32. Els resultats determinen que la ràtio de solvència

disminueix en ambdues cooperatives després de l'aplicació de la NIC 32. Aquests resultats es repeteixen en el treball de Fernández Guadaño (2006). En aquest cas, analitza les ràtios més representatives de la solvència financera (ràtio d'equilibri financer a llarg termini, solvència, cobertura, autonomia...) en tres cooperatives amb diferents nivells de capitalització. Els resultats obtinguts determinen que totes les ràtios empitjoren amb l'aplicació de la NIC 32. En ambdós treballs, s'arriba a la conclusió que existeix una correlació entre el nivell de capitalització i la disminució de la solvència de les cooperatives.

Alguns investigadors consideren que l'empitjorament de les ràtios econòmiques de les cooperatives pot dificultar el seu accés al finançament bancari. Vargas (2011) afirma que els bancs concedeixen finançament als seus clients en funció de les ràtios obtingudes, i considera que el deteriorament de la solvència dificultarà l'obtenció de nous crèdits per a les cooperatives. En aquest sentit, Polo i Gomis (2011) realitzen diverses entrevistes a professionals relacionats amb el sector cooperatiu (directius, analistes financers, auditors, etc.) per a comprovar com afectarà l'aplicació de la NIC 32 en el finançament de les cooperatives. Els autors conclouen que la informació financera juga un paper determinant en la concessió de finançament bancari, i coincideixen amb Vargas (2011) que l'aplicació de la NIC 32 dificultarà la concessió de finançament bancari a les cooperatives.

Plantejament de les hipòtesis i metodologia utilitzada

Les hipòtesis a contrastar són les següents:

Hipòtesi 1: No existeixen diferències significatives en la informació financera i les ràtios econòmico-financeres de les cooperatives abans i després de l'aplicació de la NIC 32 .

Fonamentem aquesta hipòtesi en els treballs empírics realitzats per Marí (2006), Fernández Guadaño (2006) i Arias i Montegut (2012). Com s'ha indicat en la revisió de la literatura, aquests treballs intenten predir els possibles efectes de l'aplicació de la NIC 32 en el sector cooperatiu. Els tres treballs coincideixen que es produiran diferències importants en la informació financera i les ràtios econòmico-financeres de les cooperatives com a conseqüència de l'aplicació de la NIC 32 .

Hipòtesi 2: No existeixen diferències significatives en l'impacte relatiu de l'aplicació de la NIC 32 entre les cooperatives que han adaptat el capital social i la resta de cooperatives.

Fonamentem aquesta hipòtesi en el fet que la reforma del règim del capital social en les lleis cooperatives espanyoles, s'ha explicat com una mesura per a reduir l'impacte de la NIC 32 en el sector cooperatiu. En aquest sentit, el contrast d'aquesta hipòtesi ens permetrà conèixer si la reforma ha arribat a els seus objectius.

Hipòtesi 3: L'aplicació de la NIC 32 empitjora la situació patrimonial i econòmica de les cooperatives.

Fonamentem aquestes hipòtesis en els treballs doctrinals i empírics citats en la revisió de la literatura. Segons aquests treballs, l'aplicació de la NIC 32 tindrà efectes negatius en la situació patrimonial i econòmica de les cooperatives.

Per a contrastar les hipòtesis plantejades s'han utilitzat les tècniques d'anàlisis i estadístiques següents:

Hipòtesi 1: Hem analitzat les diferències en la informació financera i les ràtios abans i després de l'aplicació de la NIC 32. Per a realitzar aquesta anàlisi, hem seguit els passos següents:

- En primer lloc, hem creat una base de dades amb la informació financera que inclouen els comptes anuals de 2011 i 2010 .
- En segon lloc, hem determinat les variables clau per a l'anàlisi de les diferències en la informació financera. Aquestes variables estan formades per diferents partides del balanç, compte de resultats i ràtios econòmiques. Han estat escollides tenint en compte les variables més utilitzades en treballs similars, que tracten d'analitzar els efectes de l'aplicació de la NIC 32 i altres normes comptables en la informació financera, tant en àmbit cooperatiu (Amat & Perramon, 2011; Arias & Montegut, 2012; Campos & Carreres, 2012; Marí, 2006; Fernández Guadaño, 2007), com en l'àmbit mercantil (Beuren, Hein & Klann, 2008; Callao, Jarne & Laínez, 2007; Callao, Ferrer, Jarne & Laínez, 2010; Hung & Subramanyan, 2007; Lanto & Sahlström, 2009). A la taula 1, es mostren les variables clau analitzades.

Per a contrastar la hipòtesi 1, hem utilitzat la prova estadística de la suma de rangs de Wilcoxon. Aquesta prova permet comprovar si existeixen diferències entre les distribucions de dues poblacions, a partir de dues poblacions dependents o relacionades. Considerem que les mostres analitzades són dependents, perquè cada element d'una mostra (variable clau 2011) està aparellat amb un element d'altra mostra (variable clau 2010), de tal forma que els elements de cada parella són molt similars entre si.

Per a poder aplicar la prova, aquests elements no han de seguir una distribució normal. En aquest sentit, hem realitzat les proves de normalitat de Kolmogorov-Smirnov (amb la correcció significativa de Lilliefors) i de Shapiro-Wilks.

Dades comptables del balanç i el compte de pèrdues i guanys	Ràtios
<ul style="list-style-type: none"> • Actiu no corrent • Desenvolupament • Concessions • Patents, llicències, etc. • Fons de comerç • Aplicacions informàtiques • Altres actius intangibles • Actiu intangible total • Actiu corrent • Deutors comercials • Tresoreria • Actiu total • Patrimoni net • Capital social • Passiu no corrent • Deutes amb característiques especials a llarg termini¹ • Recursos permanents • Passiu corrent • Deutes amb característiques especials a curt termini¹ • Deutes amb característiques especials totals¹ • Passiu total • Import net de la xifra de negocis • Resultat d'exploració (BAII) • Resultat abans d'impostos (BAI) • Excedent net 	<ul style="list-style-type: none"> • Endeutament (passiu total/actiu total) • Qualitat del deute (passiu CT/passiu total) • Palanquejament (actiu total/patrimoni net*BAI/BAII) • Solvència (actiu total/passiu total) • Autonomia (patrimoni net/passiu total) • Cobertura (patrimoni net/actiu no corrent) • <i>Equity ratio</i> o solvència a llarg termini (capital social/actiu total) • Liquiditat (actiu corrent/passiu CT) • Tresoreria (deutors+caixa/passiu CT) • Acid test (caixa/passiu CT) • ROE (benefici net/patrimoni net)

¹ Aquestes partides s'han inclòs en el passiu del balanç de situació de les cooperatives per a registrar el capital social reemborsable.

Taula 1. Variables clau analitzades

La hipòtesi nul·la de la prova postula que les mostres procedeixen de poblacions amb la mateixa distribució de probabilitat. La hipòtesi alternativa estableix que existeixen diferències respecte a la tendència central de les poblacions i que poden ser direccionals, o no. La prova es basa en el comportament de les diferències entre les puntuacions dels elements de cada parella associada, tenint en compte no solament el signe, sinó també la magnitud de la diferència.

Aquesta prova ha estat utilitzada en alguns dels treballs anteriorment citats. Per exemple, Callao et al. (2007, 2010) i Lanto i Sahlström (2009) van utilitzar la prova de Wilcoxon para contrastar si existien diferències significatives en la informació financera i les ràtios d'empreses cotitzades en funció del tipus de normativa comptable utilitzada (normes locals o NIIF).

Hipòtesi 2: Hem realitzat una anàlisi de l'impacte relatiu de l'aplicació de la NIC 32 en les cooperatives que han adaptat el seu capital social, i en la resta de cooperatives. Aquesta anàlisi ens ha servit per a comprovar en quin tipus de cooperatives ha tingut un impacte relatiu més important l'aplicació de la NIC 32.

Per a realitzar aquest estudi, hem calculat l'impacte relatiu en les variables clau incloses en la taula 2. L'impacte relatiu és el percentatge en el que han canviat les variables després d'aplicar la NIC 32. Per calcular l'impacte relatiu hem utilitzat la fórmula següent:

$$\text{Impacte relatiu} = \frac{\text{Valor 2011} - \text{Valor 2010}}{|\text{Valor 2010}|}$$

On:

Valor 2011 = valor per les variables obtingudes segons les normes comptables adaptades a la NIC 32.

Valor 2010 = valor para las variables obtingudes segons les normes comptables NO adaptades a la NIC 32.

Per contrastar la hipòtesis 2, hem utilitzat la prova estadística de la U de Mann-Whitney. Aquesta prova permet comprovar si dues mostres aleatòries i independents procedeixen d'una mateixa població. Com en el cas de la prova de Wilcoxon, hem hagut de comprovar que els elements de la mostra no segueixen una distribució normal mitjançant la realització de les proves de normalitat citades anteriorment.

La hipòtesi nul·la del contrast postula que les dues mostres, de grandària n_1 i n_2 , respectivament, procedeixen de poblacions contínues idèntiques. En canvi, la hipòtesi alternativa, pot ser unilateral o bilateral, i únicament suposa que la tendència central d'una població difereix de l'altra, però no una diferència de forma o de dispersió. Aquesta prova ha estat utilitzada en estudis similars. Per exemple, Callao et al. (2010) van utilitzar la prova per a contrastar si existien diferències significatives en l'impacte relatiu de l'aplicació de les NIIF entre empreses cotitzades en l'IBEX-35 i el FTSE 100.

Hipòtesi 3: Hem utilitzat tècniques d'anàlisi econòmica-financera per a determinar la situació patrimonial i econòmica de les cooperatives abans i després d'aplicar la NIC 32. Aquesta anàlisi ens ha servit per a comprovar si l'aplicació de la NIC 32 ha tingut efectes negatius en la situació patrimonial i econòmica de les cooperatives. També hem comparat la informació obtinguda en les cooperatives que han adaptat el seu capital social a la NIC 32, i les cooperatives que no ho ha fet.

Per a comprovar la situació patrimonial de les cooperatives, hem utilitzat tècniques d'anàlisi d'empreses com el càlcul del percentatge de les masses patrimonials del balanç de situació i el càlcul de les ràtios de solvència a curt termini, endeutament i capitalització.

Per a comprovar la situació econòmica de les cooperatives, hem utilitzat tècniques com l'anàlisi vertical del compte de pèrdues i guanys, i el càlcul de les ràtios de creixement de vendes i de despeses.

Mostra

La mostra està formada per cooperatives que van depositar els seus comptes anuals de l'any 2011 en el Registre Central de Cooperatives de Catalunya. Tenen l'obligació de depositar els seus comptes anuals en aquest Registre, les cooperatives de primer grau que estan obligades a auditar els seus comptes, les cooperatives de segon grau, i les federacions i la confederació de cooperatives. En aquest sentit, hem constatat que aquest tipus de cooperatives tenen una mida superior a la mitjana de les cooperatives catalanes. De totes maneres, hem considerat que era oportú analitzar la informació financera d'aquestes cooperatives per dos motius. En primer lloc, vam considerar que la informació financera que presenten aquestes cooperatives té un elevat nivell de fiabilitat ja que està auditada per un expert independent. I en segon lloc, hem comprovat que aquestes cooperatives tenen un pes molt important en el sector cooperatiu català. Un indicatiu de la importància d'aquestes cooperatives és el fet que trenta d'elles van ser incloses en la llista de les empreses més rellevants de l'economia social espanyola que elabora la Confederació Espanyola de l'Economia Social (CEPES, 2010). Un altre indicatiu, és el fet que la xifra de facturació de les cooperatives que formen part de la mostra analitzada representa el 21,5% de la xifra de facturació total de les cooperatives catalanes a l'any 2010.

A finals de desembre de 2012, el Registre ens va facilitar els comptes anuals de 2011 de 100 cooperatives. Aquests comptes havien estat aprovades i publicades pel registre. Tots els comptes anuals facilitades tenien com data de tancament el 31 de desembre de 2011. Per tant, totes havien d'estar preparades segons la normativa comptable adaptada a la NIC 32. Després de realitzar una primera revisió, es van descartar dues cooperatives. Una per tenir defectes greus en la informació financera presentada. Una altra perquè es tractava d'una caixa rural, i la seva informació financera presentava diferències importants respecte a la resta de cooperatives. Com a conseqüència d'això, la mostra analitzada està formada per 98 cooperatives.

A la taula 2, es pot observar una classificació de les cooperatives que formen part de la mostra analitzada segons la seva tipologia. La classificació s'ha realitzat segons les tipologies establertes per la Llei de Cooperatives de Catalunya.

La mostra analitzada inclou diversos tipus de cooperatives. En aquest sentit, creiem que la mostra representa correctament la població de cooperatives existents a Catalunya. Les cooperatives agràries són les més nombroses en la mostra analitzada. Això és degut a que una

bona part de les cooperatives agràries tenen una secció de crèdit, i estan obligades a auditar els seus comptes anuals. En segon lloc, hi ha les cooperatives del treball. I en tercer lloc, les cooperatives de segon grau.

	Número cooperatives de la mostra	%	Facturació cooperatives de la mostra	%
Agràries	45	45,9%	477.452.985	48,5%
Treball associat	22	22,4%	238.888.939	24,3%
2n grau	9	9,2%	71.615.865	7,3%
Habitatges	6	6,1%	101.409.069	10,3%
Consum. i usuaris	5	5,1%	78.758.416	8,0%
Confederació/Federacions	5	5,1%	1.011.421	0,1%
Mixtes	3	3,1%	8.434.441	0,9%
Serveis	3	3,1%	6.781.139	0,7%
Total	98	100,0%	984.352.276	100,0%

Taula 2. Classificació de les cooperatives de la mostra segons la seva tipologia

Les cooperatives que formen part de la mostra varen aconseguir una xifra de facturació superior als 984 milions d'euros. Aquesta xifra representa gairebé el 21,5% de la facturació total de les cooperatives catalanes durant l'any 2010, que va ser de 4.600 milions d'euros.

També hem analitzat la memòria i els estatuts de les cooperatives que formen part de la mostra amb la finalitat de comprovar si havien adaptat el seu capital social a la NIC 32. En aquest sentit, 20 cooperatives ja havien realitzat l'adaptació.

Les cooperatives que han adaptat el seu capital social tenen uns actius totals mitjans de 16,7 milions de €, una facturació de 26,3 milions de €, i una xifra de capital social de 2,6 milions de €. Aquestes cooperatives tenen una mida superior a la mitjana de cooperatives que formen la mostra. En conseqüència, vam considerar que es compleixen les previsions de Polo i Gomis (2011), que afirmaven que les cooperatives de major mida amb majors necessitats de finançament extern, tindrien més incentius per a adaptar el capital social a la NIC 32 en els seus estatuts.

Resultats

A continuació presentem els resultats obtinguts.

Contrastació de la hipòtesi 1 (No existeixen diferències significatives en la informació financera i les ràtios econòmico-financeres de les cooperatives abans i després de l'aplicació de la NIC 32).

Variables	Número cooperatives	2011			2010			Desviació típica			Variació			
		Total	Mitja	%	Total	Màxim	Mínim	Total	Màxim	Mínim	Total	Màxim	Mínim	
Dades comptables														
Actiu no corrent	98	305.005.419	3.112.300	5.529.425	0	41.587.763	298.163.833	3.042.488	5.601.434	0	43.524.475	6.841.585	69.812	2,29
Desenvolupament	98	33.039	337	2.401	0	22.755	211.782	2.161	15.265	0	134.823	-178.743	-1.824	-84,40
Concessions	98	1.681.735	17.161	135.385	0	1.319.812	1.594.730	16.273	139.039	0	1.366.590	87.005	888	5,46
Patents, llicències, etc.	98	119.162	1.216	5.617	0	45.578	108.901	1.111	5.420	0	44.004	10.261	105	9,42
Fons de comerç	98	167.406	1.708	16.911	0	167.406	199.409	2.035	17.184	0	167.406	-32.003	-327	-16,05
Aplicacions informàtiques	98	3.991.565	40.730	329.986	0	3.266.756	4.549.088	46.419	389.729	0	3.861.650	-557.522	-5.689	-12,26
Altres actius intangibles	98	4.353.735	44.426	369.875	0	3.640.785	2.517.458	25.688	227.998	0	2.237.775	1.896.277	18.738	72,94
Actiu intangible total	98	10.346.643	105.578	555.204	0	3.849.546	9.181.368	93.687	516.357	0	4.384.579	1.165.275	11.891	12,69
Actiu corrent	98	595.631.455	6.077.872	12.142.602	13.563	71.897.490	638.317.319	6.513.442	12.793.944	28.363	74.379.731	-42.685.865	-435.570	-6,69
Deutors comercials	98	197.619.069	2.016.521	4.717.709	0	36.273.888	208.391.560	2.126.444	4.854.033	0	36.573.319	-10.772.491	-109.923	-5,17
Tresoreria	98	124.975.495	1.275.260	4.403.437	0	40.918.225	88.638.539	904.475	1.950.381	0	11.214.745	36.336.956	370.785	40,99
Actiu total	98	900.636.873	9.190.172	15.006.663	22.338	72.852.931	936.481.153	9.555.930	15.690.778	28.363	74.382.731	-35.844.279	-365.758	-3,83
Patrimoni net	98	215.053.742	2.194.426	3.812.594	-2.108.798	17.692.851	235.788.476	2.406.005	4.497.026	-1.358.969	27.108.448	-20.794.734	-211.579	-8,79
Capital social	98	45.136.318	460.575	1.752.163	0	14.500.415	68.035.582	694.241	2.534.048	0	18.840.191	-22.899.264	-233.666	-33,66
Passiu no corrent	98	186.564.332	1.903.718	5.064.913	0	34.019.112	150.996.759	1.540.783	3.911.168	0	27.354.673	35.567.573	362.934	23,56
Deutes amb característiques especials a llarg termini	98	15.274.974	155.867	417.456	0	1.966.430	3.723.785	37.998	300.961	0	2.960.145	11.551.190	117.869	310,20
Recursos permanents	98	401.618.074	4.098.144	7.823.769	-523.419	45.535.214	386.785.235	3.946.788	7.517.622	-302.934	47.812.363	14.832.839	151.356	3,83
Passiu corrent	98	499.018.799	5.092.029	9.084.669	13.515	62.396.845	549.695.917	5.609.142	10.151.982	2.574	63.603.416	-50.677.118	-517.113	-9,22
Deutes amb característiques especials a curt termini	98	17.127.254	174.768	1.387.105	0	13.337.308	2.342.494	23.903	192.891	0	1.852.360	14.784.760	150.865	631,15
Deutes amb característiques especials totals	98	32.402.229	330.635	1.472.173	0	13.337.308	6.066.279	61.901	354.893	0	2.960.145	26.335.950	268.734	434,14
Passiu total	98	685.583.131	6.995.746	12.286.821	13.515	64.416.591	700.692.677	7.149.925	12.490.498	4.148	66.440.391	-15.109.545	-154.179	-2,16
Import net xifra de negocis	98	980.864.129	10.008.818	24.240.134	0	178.957.435	984.352.276	10.042.433	24.268.971	0	172.152.262	-3.488.147	-33.616	-0,35
Resultat explotació	98	6.194.166	63.206	552.818	-3.306.039	2.213.270	10.113.208	103.196	429.250	-1.857.400	2.032.445	-3.919.042	-39.990	-88,75
Resultat abans impostos	98	359.120	3.664	527.217	-4.264.999	1.624.699	4.988.195	50.900	365.047	-2.253.900	1.422.407	-4.629.075	-47.235	-92,80
Excedent net	98	-824.057	-8.409	499.629	-4.264.999	1.195.235	3.483.634	35.547	336.751	-2.253.900	1.278.608	-4.307.692	-43.956	-123,66
Ràtios														
Solvència	98	1.314	4.610	0,550	0,550	44.890	1.337	1.630	0,760	0,760	11.090	-0,023	-1,708	
Endeutament	98	0,761	0,284	0,020	0,020	1,810	0,748	0,250	0,090	0,090	1,310	0,013	1,738	
Qualitat deute	98	0,728	0,254	0,080	0,080	1,000	0,785	0,250	0,060	0,060	1,000	-0,057	-7,218	
Palanquejament	98	4,188	76,832	-66,380	-66,380	759,500	3,972	67,043	-38,080	-38,080	648,640	0,216	5,445	
Autonomia	98	0,314	4,610	-0,450	-0,450	43,890	0,337	1,630	-2,400	-2,400	10,090	-0,023	-6,784	
Equity ratio	98	0,050	0,084	0,000	0,000	0,370	0,073	0,120	0,000	0,000	0,660	-0,023	-31,017	
Cobertura	98	0,705	394,918	-1,070	-1,070	3.838,700	0,791	46,345	-0,520	-0,520	379,770	-0,086	-10,840	
Liquiditat	98	1,194	3,857	0,050	0,050	37,580	1,161	2,310	0,150	0,150	18,500	0,032	2,789	
Tresoreria	98	0,646	4,997	0,050	0,050	35,600	0,540	2,560	0,050	0,050	17,990	0,106	19,636	
Acid test	98	0,250	3,787	0,000	0,000	35,350	0,161	1,780	0,000	0,000	12,980	0,089	55,313	
ROE	98	-0,004	0,827	-4,870	-4,870	5,250	0,015	0,850	-4,120	-4,120	6,770	0,010	67,685	

Taula 3. Estadístiques descriptives de les cooperatives de la mostra

En la taula 3 observem els estadístics descriptius de les variables analitzades. Com hem assenyalat en l'epígraf anterior, aquestes variables estan compostes per 25 partides del balanç i el compte de resultats i 11 ràtios. Totes han estat obtingudes segons les dades dels comptes anuals elaborades amb normes comptables adaptades, i no adaptades, a la NIC 32. D'aquesta manera, hem pogut realitzar una anàlisi comparativa de les variables obtingudes en ambdós casos.

Segons les dades de la taula 3, totes les variables analitzades presenten diferències amb l'aplicació de les normes comptables adaptades a la NIC 32. En relació a les dades comptables, hem observat que s'han produït disminucions en les inversions en I+D, el fons de comerç, les aplicacions informàtiques, l'actiu corrent, els deutors comercials, l'actiu total, el patrimoni net, el capital social, el passiu corrent, el passiu total, l'import net de la xifra de negocis, el resultat d'explotació, el resultat abans d'impostos, i l'excedent net.

En canvi, han incrementat l'actiu no corrent, les concessions, les patents, llicències i similars, els altres actius intangibles, l'actiu intangible total, la tresoreria, el passiu no corrent, els deutes amb característiques especials a llarg termini, els recursos permanents, els deutes especials a curt termini i els deutes amb característiques especials totals.

Aquests resultats coincideixen amb les variacions previstes en altres estudis similars. Vargas (2011) reconeixia que el contingut de la NIC 32 perjudicava a les cooperatives, ja que parteix dels seus tradicionals fons propis passarien a ser recursos aliens, això comportaria unes pèrdues del valor comptable del capital social i un increment dels nivells d'endeutament.

En relació a les ràtios, hem observat que s'han produït disminucions en la ràtio de solvència, qualitat del deute, autonomia, *equity* o solvència a llarg termini i cobertura. En canvi, han incrementat les ràtios d'endeutament, palanquejament, liquiditat, tresoreria, *acid test* o disponibilitat i la ROE.

Aquests resultats també coincideixen amb els estudis previs de Marí (2006) i Fernández Guadaño (2006). En ambdós s'analitzaven els efectes de l'aplicació de la NIC 32 en les ràtios econòmiques d'una petita mostra de cooperatives.

En les taules 4 i 5 observem els estadístics descriptius de les cooperatives que han adaptat el seu capital social a la NIC 32 en els estatuts, i les quals no ho han fet, respectivament. Segons les dades obtingudes, les cooperatives que no han adaptat el seu capital, han tingut una disminució del capital social (-62,77%) superior a la resta de cooperatives (-25%). En canvi, han tingut una disminució del patrimoni net (-7,30%) inferior a la resta de cooperatives (-11%). Això indica que el pes del capital social en el patrimoni net de les cooperatives que no han adaptat el seu capital social és inferior al de la resta de cooperatives.

Variables	Número cooperatives	2011				2010				Variació		%		
		Total	Mitja	Desviació típica	Mínim	Màxim	Total	Mitja	Desviació típica	Mínim	Màxim		Total	Mitja
Dades comptables														
Actiu no corrent	20	134.260.516	6.713.026	9.864.080	8.958	41.587.763	138.036.885	6.901.844	10.226.638	10.387	43.522.475	-3.776.369	-188.818	-3
Desenvolupament	20	22.755	1.138	5.088	0	22.755	138.389	6.919	30.116	0	134.823	-115.633	-5.782	-84
Concessions	20	1.679.648	83.982	296.090	0	1.319.812	1.592.643	79.632	305.590	0	1.366.590	87.005	4.350	5
Patents, llicències, etc.	20	1.507.653	75.383	304.288	0	1.366.590	84.901	4.245	10.949	0	44.004	1.422.752	71.138	1.676
Fons de comerç	20	167.406	8.370	37.406	0	167.406	167.406	8.370	37.433	0	167.406	0	0	0
Aplicacions informàtiques	20	3.677.387	183.869	726.900	0	3.266.756	4.179.938	208.997	860.083	0	3.861.650	-502.551	-25.128	-12
Altres actius intangibles	20	4.101.153	205.058	813.175	0	3.640.785	2.510.123	125.506	500.814	0	2.237.775	1.591.030	79.552	63
Actiu intangible total	20	9.739.738	486.987	1.173.824	0	3.849.546	8.673.399	433.670	1.098.537	0	4.384.579	1.066.339	53.317	12
Actiu corrent	20	199.969.477	9.998.474	14.002.677	170.506	54.525.170	197.424.158	9.871.208	13.752.682	57.995	50.732.258	2.545.319	127.266	1
Deutors comercials	20	99.424.250	4.971.212	8.465.302	93.539	36.275.888	99.968.356	4.998.418	1.374.073	105.622	6.353.648	-544.107	-27.205	-1
Tresoreria	20	29.122.193	1.456.110	2.651.206	0	10.067.252	25.487.878	1.274.394	2.283.220	0	7.521.972	3.634.315	181.716	14
Actiu total	20	334.229.993	16.711.500	21.641.270	180.335	72.852.931	335.461.043	16.773.052	21.888.576	162.095	73.908.748	-1.231.050	-61.553	0
Patrimoni net	20	94.788.297	4.739.415	6.210.022	-2.108.793	17.692.851	106.057.264	5.302.863	7.656.678	-1.358.969	27.108.448	-11.268.966	-563.448	-11
Capital social	20	39.217.378	1.960.869	3.512.713	12.000	14.500.415	52.139.172	2.606.959	5.196.763	24.040	18.840.191	-12.921.794	-646.090	-25
Passiu no corrent	20	86.074.794	4.303.740	6.982.580	113	26.098.962	88.220.068	4.411.003	7.457.273	0	27.354.673	-2.145.274	-107.264	-2
Deutes amb característiques especials a llarg termini	20	5.951.184	297.559	625.775	0	1.902.797	3.345.061	167.253	661.502	0	2.960.145	2.606.123	130.306	78
Recursos permanents	20	180.863.091	9.043.155	11.239.013	24.396	35.674.668	194.277.332	9.713.867	13.108.445	8.492	47.812.363	-13.414.241	-670.712	-7
Passiu corrent	20	153.366.902	7.668.345	11.210.528	108.791	37.178.263	141.183.711	7.059.186	9.706.931	60.102	32.427.092	12.183.191	609.160	9
Deutes amb característiques especials a curt termini	20	13.579.069	678.953	2.979.821	0	13.337.308	483.500	24.175	108.114	0	483.500	13.095.569	654.778	2.708
Deutes amb característiques especials totals	20	19.530.253	976.513	2.974.228	0	13.337.308	3.828.561	191.428	663.898	0	2.960.145	15.701.692	785.085	410
Passiu total	20	239.441.696	11.972.085	17.294.683	156.053	63.277.225	229.403.779	11.470.189	15.933.773	84.102	59.781.765	10.037.916	501.896	4
Import net xifra de negocis	20	536.331.718	26.816.586	44.799.591	197.741	178.957.435	526.003.734	26.300.187	44.316.684	107.105	172.152.262	10.327.985	516.399	2
Resultat explotació	20	5.017.412	250.871	701.875	-1.183.755	2.213.270	6.690.377	334.519	565.894	-128.730	2.032.445	-1.672.965	-83.648	-25
Resultat abans impostos	20	2.948.094	147.405	453.100	-717.903	1.624.699	3.706.735	185.337	398.907	-143.707	1.422.407	-758.640	-37.932	-20
Excedent net	20	2.227.549	111.377	362.564	-717.903	1.195.235	3.154.699	157.735	350.823	-137.968	1.278.608	-927.150	-46.358	-29
Ràtios														
Solvència	20		1.396	1.570	0,680	8,220		1,462	1,554	0,870	8,220		-0,066	-4,544
Endeutament	20		0,716	0,269	0,120	1,480		0,684	0,225	0,120	1,150		0,033	4,760
Qualitat deute	20		0,641	0,267	0,050	1,000		0,615	0,275	0,060	1,000		0,025	4,075
Palanquejament	20		3,526	18,839	-2,090	72,830		3,163	15,843	-6,650	72,830		0,363	11,478
Autonomia	20		0,396	1,570	-0,320	7,220		0,462	1,554	-0,130	7,220		-0,066	-14,372
Equity ratio	20		0,117	0,116	0,000	0,470		0,155	0,119	0,000	0,470		-0,038	-24,506
Cobertura	20		0,706	0,826	-1,270	3,170		0,768	0,813	-0,400	3,710		-0,062	-8,112
Liquiditat	20		1,304	1,695	0,640	8,630		1,398	1,690	0,640	8,630		-0,094	-6,757
Tresoreria	20		0,838	1,155	0,160	5,470		0,889	1,157	0,160	5,470		-0,050	-5,676
Acid test	20		0,190	0,244	0,000	0,910		0,181	0,247	0,000	0,910		0,009	5,182
ROE	20		0,024	1,159	-4,120	0,140		0,030	0,930	-4,120	0,130		-0,006	-20,995

Taula 4. Estadístiques descriptives de les cooperatives que han adaptat el seu capital social a la NIC 32

Variables	Número cooperatives	2011			2010			Variació			%			
		Total	Mitja	Desviació típica	Mínim	Màxim	Total	Mitja	Màxim	Mínim		Màxim		
Dades comptables														
Actiu no corrent	78	170.744.903	2.189.037	3.205.589	0	20.033.561	160.126.948	2.052.910	2.976.324	0	17.368.185	10.617.954	136.128	6,63
Desenvolupament	78	10.284	132	816	0	6.693	73.394	941	7.896	0	69.730	-63.110	-809	-85,99
Concessions	78	2.087	27	236	0	2.087	2.087	27	236	0	2.087	0	0	0,00
Patents, llicències, etc.	78	27.773	356	2.104	0	17.794	24.000	308	2.055	0	17.794	3.773	48	15,72
Fons de comerç	78	0	0	0	0	0	32.003	410	3.624	0	32.003	-32.003	-410	-100,00
Aplicacions informàtiques	78	314.178	4.028	10.363	0	69.815	369.150	4.733	13.440	0	76.816	-54.971	-705	-14,89
Altres actius intangibles	78	252.582	3.238	27.472	0	242.710	7.336	94	413	0	3.002	245.247	3.144	3.343,21
Actiu intangible total	78	606.904	7.781	29.169	0	242.710	507.969	6.512	19.473	0	139.802	98.935	1.268	19,48
Actiu corrent	78	395.661.978	5.072.589	11.503.967	13.563	71.897.490	440.893.161	5.652.476	12.484.039	28.363	74.379.731	-45.231.183	-579.887	-10,26
Deutors comercials	78	98.194.819	1.258.908	2.739.723	0	20.626.311	108.423.204	1.390.041	2.966.490	0	22.413.916	-10.228.384	-131.133	-9,43
Tresoreria	78	95.853.302	1.228.888	4.762.522	0	40.918.225	63.150.662	809.624	1.860.384	0	11.214.745	32.702.641	419.265	51,79
Actiu total	78	566.406.881	7.261.627	12.233.835	22.338	71.907.040	601.020.110	7.705.386	13.226.064	28.363	74.382.731	-34.613.229	-443.759	-5,76
Patrimoni net	78	120.265.445	1.541.865	2.584.926	-523.419	13.658.626	129.731.212	1.663.221	2.876.041	-302.934	16.122.534	-9.465.767	-121.356	-7,30
Capital social	78	5.918.940	75.884	297.015	0	2.294.604	15.896.411	203.800	481.120	0	2.611.198	-9.977.470	-127.916	-62,77
Passiu no corrent	78	100.489.538	1.288.327	4.290.220	0	34.019.112	62.776.691	804.829	1.691.132	0	8.364.527	37.712.847	483.498	60,07
Deutes amb característiques especials a llarg termini	78	9.323.790	119.536	341.109	0	1.966.430	378.724	4.855	26.013	0	172.991	8.945.066	114.680	2.361,90
Recursos permanents	78	220.754.983	2.830.192	6.161.301	-523.419	45.535.214	192.507.903	2.468.050	4.235.566	-302.934	23.640.178	28.247.080	362.142	14,67
Passiu corrent	78	345.651.897	4.431.435	8.413.732	13.515	62.396.845	408.512.206	5.237.336	10.290.573	2.574	63.603.416	-62.860.309	-805.901	-15,39
Deutes amb característiques especials a curt termini	78	3.548.186	45.490	387.111	0	3.419.671	1.858.994	23.833	209.730	0	1.852.360	1.689.192	21.656	90,87
Deutes amb característiques especials totals	78	12.871.976	165.025	641.330	0	5.177.103	2.237.718	28.689	210.782	0	1.852.360	10.634.258	136.337	475,23
Passiu total	78	446.141.436	5.719.762	10.406.298	13.515	64.416.591	471.288.897	6.042.165	11.304.746	4.148	66.440.391	-25.147.462	-322.403	-5,34
Import net xifra de negocis	78	444.532.411	5.699.133	12.360.310	0	84.147.792	458.348.542	5.876.263	13.079.156	0	78.665.111	-13.816.132	-177.130	-3,01
Resultat explotació	78	1.176.753	15.087	501.931	-3.306.039	2.181.396	3.422.831	43.882	368.283	-1.857.400	1.811.131	-2.246.077	-28.796	-65,62
Resultat abans impostos	78	-2.588.975	-33.192	541.067	-4.264.999	1.067.246	1.281.460	16.429	350.299	-2.253.900	1.058.635	-3.870.435	-49.621	-302,03
Excedent net	78	-3.051.607	-39.123	526.639	-4.264.999	867.227	328.935	4.217	328.046	-2.253.900	911.918	-3.380.542	-43.340	-1.027,72
Ràtios														
Solvència	78		1.270	1.609	0,760	11,090		1.275	1.662	0,760	11,090		-0,006	-0,447
Endeutament	78		0,788	0,264	0,090	1,310		0,784	0,269	0,090	1,310		0,004	0,449
Qualitat deute	78		0,775	0,246	0,150	1,000		0,867	0,242	0,150	1,000		-0,092	-10,618
Palanquejament	78		4,710	74,851	-38,080	648,640		4,633	74,730	-38,080	648,640		0,077	1,658
Autonomia	78		0,270	1,609	-0,240	10,090		0,275	1,662	-0,240	10,090		-0,006	-2,071
Equity ratio	78		0,010	0,099	0,000	0,530		0,026	0,120	0,000	0,660		-0,016	-60,490
Cobertura	78		0,704	575,402	-0,520	5,074,800		0,810	577,639	-0,520	5,091,880		-0,106	-13,061
Liquiditat	78		1,145	2,464	0,150	18,500		1,079	2,462	0,150	18,500		0,065	6,061
Tresoreria	78		0,561	2,822	0,050	17,990		0,420	2,820	0,050	17,990		0,141	33,667
Acid test	78		0,277	1,983	0,000	12,980		0,155	1,983	0,000	12,980		0,123	79,389
ROE	78		-0,025	0,820	-0,420	6,770		0,003	0,819	-0,420	6,770		0,010	394,398

Taula 5. Estadístiques descriptives de les cooperatives que no han adaptat el seu capital social a la NIC 32

Després de l'aplicació de la NIC 32, les cooperatives que no han adaptat el seu capital social han reduït la seva xifra de passiu total (-5,34%). Mentre que en la resta de cooperatives s'ha incrementat (+4%). Aquesta dada indica que les cooperatives que no han adaptat el seu capital social, han posat en pràctica polítiques més severes per a reduir el seu endeutament.

Com veurem més endavant, les ràtios de les cooperatives que han adaptat el capital social a la NIC 32, han tingut una evolució més negativa que la mitjana de cooperatives. Aquests resultats indiquen que les cooperatives de major mida i nivell de capitalització han estat les més perjudicades per l'aplicació de la NIC 32, ja que, fins i tot havent adaptat el seu capital social, la seva informació financera ha empitjorat més que en la mitjana de cooperatives. En conseqüència, es confirmen els resultats de treballs anteriors que apuntaven en aquest mateix sentit (Arias & Montegut, 2012; Fernández Guadaño, 2006; Marí, 2006).

	Z-estadístic
Dades comptables	
Actiu no corrent	-0,280
Desenvolupament	-1,826
Concessions	0,000
Patents, llicències, etc.	-0,663
Fons de comerç	-1,000
Aplicacions informàtiques	-0,969
Altres actius intangibles	-2,134**
Actiu intangible total	-0,122
Actiu corrent	-2,149**
Deutors comercials	-0,526
Tresoreria	-1,778
Actiu total	-1,008
Patrimoni net	-0,937
Capital social	-5,700*
Passiu no corrent	-1,045
Deutes amb característiques especials a llarg termini	-5,790*
Recursos permanents	-0,126
Passiu corrent	-0,321
Deutes amb característiques especials a curt termini	-2,159**
Deutes amb característiques especials totals	-0,299
Passiu total	-0,299
Import net xifra de negocis	-1,491
Resultat explotació	-0,710
Resultat abans impostos	-0,647
Excedent net	-0,927
Ràtios	
Solvència	-0,309
Endeutament	-1,032
Qualitat deute	-1,648
Palanquejament	-0,930
Autonomia	-0,309
Equity ratio	-4,789*
Cobertura	-0,261
Liquiditat	-0,155
Tresoreria	-1,262
Acid test	-0,970
ROE	-0,556
*Nivell de significació del 1%.	
**Nivell de significació del 5%	

Taula 6. Resultats obtingut a la Prova de Wilcoxon

A continuació, hem contrastat la hipòtesi 1. Aquesta hipòtesi nul·la plantejava que no existeixen diferències significatives entre les variables analitzades obtinguts mitjançant normes comptables adaptades a la NIC 32 i normes no adaptades. Per a contrastar la hipòtesi nul·la hem utilitzat la prova de la suma de rangs de Wilcoxon.

A la taula 6, observem que els resultats obtinguts demostren que la hipòtesi nul·la queda rebutjada en 6 de les 36 variables analitzades amb un nivell de significació del 5%. En concret, la hipòtesi nul·la queda rebutjada en 5 partides dels comptes anuals i 1 ràtio. En relació amb les partides, presenten diferències significatives amb un nivell de significació del 1%, el capital social i els deutes amb característiques especials a llarg termini. I amb un nivell de significació del 5%, els altres actius intangibles, l'actiu corrent i els deutes amb característiques especials a curt termini. En relació amb les ràtios, tan sols presenta diferències significatives, amb un nivell de significació del 1%, la ràtio *equity* o solvència a llarg termini.

Contrastació de la hipòtesi 2 (No existeixen diferències significatives en l'impacte relatiu de l'aplicació de la NIC 32 entre les cooperatives que han adaptat el capital social i la resta de cooperatives)

Un altre dels objectius d'aquest treball és comprovar si existeixen diferències significatives en l'impacte relatiu de l'aplicació de la NIC 32 entre les cooperatives que han adaptat el seu capital social a aquesta norma comptable i la resta de cooperatives. En aquest sentit, considerem que l'objectiu de la reforma de la Llei de Cooperatives i de la resta de lleis autonòmiques, és permetre l'adaptació de capital social a la NIC 32, i disminuir els efectes negatius d'aquesta norma sobre la capitalització de les cooperatives. Per tant, esperàvem que les cooperatives que han adaptat el seu capital social tinguessin un impacte relatiu de l'aplicació de la NIC 32 inferior a la resta de cooperatives.

Per a comprovar el raonament anterior, hem plantejat la hipòtesi nul·la que no es produiran diferències significatives en l'impacte relatiu de l'aplicació de la NIC 32 entre les cooperatives que han adaptat el seu capital social a aquesta norma i la resta de cooperatives. Per a comprovar si es compleix aquesta hipòtesi nul·la, hem calculat l'impacte relatiu de l'aplicació de la NIC 32 en les variables analitzades en l'epígraf anterior, i hem contrastat la hipòtesi nul·la mitjançant la prova U de Mann-Whitney.

Segons els resultats obtinguts, es pot rebutjar la hipòtesi nul·la en 3 de les 36 variables. En la taula 7, observem que l'adaptació del capital social a la NIC 32 influeix tan sols en l'impacte relatiu sobre la xifra de capital social i les ràtios *equity* i de cobertura. A més, els resultats de la prova indiquen que les cooperatives que han adaptat el seu capital social a la NIC 32 presenten una disminució de la xifra del capital social superior a la resta de cooperatives.

	Z-estadístic
Dades comptables	
Actiu no corrent	-1,587
Desenvolupament	-1,479
Concessions	-1,152
Patents, llicències, etc.	-1,550
Fons de comerç	-0,506
Aplicacions informàtiques	-1,876
Altres actius intangibles	-1,953
Actiu intangible total	-1,382
Actiu corrent	-1,825
Deutors comercials	-0,970
Tresoreria	-0,758
Actiu total	-0,555
Patrimoni net	-1,472
Capital social	-3,609*
Passiu no corrent	-1,041
Deutes amb característiques especials a llarg termini	-1,724
Recursos permanents	-0,026
Passiu corrent	-0,881
Deutes amb característiques especials a curt termini	-0,666
Deutes amb característiques especials totals	-0,883
Passiu total	-0,428
Import net xifra de negocis	-0,643
Resultat explotació	-0,397
Resultat abans impostos	-1,595
Excedent net	-1,428
Ràtios	
Solvència	-0,247
Endeutament	-0,247
Qualitat deute	-1,464
Palanquejament	-0,026
Autonomia	-0,538
Equity ratio	-3,177*
Cobertura	-2,927**
Liquiditat	-1,873
Tresoreria	-1,415
Acid test	-0,357
ROE	-1,516
*Nivell de significació del 1%.	
**Nivell de significació del 5%	

Taula 7. Resultats de la prova de la U de Mann-Whitney

En relació als resultats obtinguts, considerem que és lògic que l'adaptació del capital social a la NIC 32 influeixi en l'impacte relatiu sobre la xifra de capital social de les cooperatives, ja que, com hem indicat, la reforma de la legislació es va realitzar amb aquesta finalitat. Però no esperàvem que les cooperatives que han adaptat el seu capital social a la NIC 32 tinguessin una disminució de la xifra de capital social superior a la resta de cooperatives, sinó justament el contrari. Creiem que aquest resultat pot ésser a causa de la metodologia que han utilitzat les cooperatives per a adaptar el seu capital social. En aquest sentit, la reforma de la Llei de Cooperatives i les lleis autonòmiques, permeten utilitzar diversos mètodes per a adaptar el capital social a la NIC 32. Alguns d'aquests mètodes incorporen mecanismes mixtes que permeten mantenir una part del capital social en el patrimoni net, i obliguen a traspasar una altra part al passiu. Per tant, les cooperatives que hagin utilitzat algun d'aquests mètodes continuen tenint un impacte relatiu en el seu capital social.

En el cas de les ràtios *equity* i de cobertura, considerem que és lògic que la hipòtesi nul·la sigui rebutjada, degut al fet que un dels elements que componen aquestes ràtios és el capital social, i per a aquest últim també hem rebutjat la hipòtesi nul·la. En aquest cas, la disminució del

ràtio *equity* també és superior en les cooperatives que han adaptat el seu capital social a la NIC 32 que en la resta de cooperatives.

Contrastació de la hipòtesi 3 (L'aplicació de la NIC 32 empitjora la situació patrimonial i econòmica de les cooperatives).

L'anàlisi dels masses patrimonials del balanç de situació permet conèixer l'estructura dels inversions realitzades per els cooperatives i els fonts de finançament utilitzades. Es considera convenient que hi hagi una certa correlació entre els masses patrimonials a curt i llarg termini. A la taula 8 és pot observar el pes relatiu dels masses patrimonials del balança de situació.

	2011			2010			Variació		
	Mostra total	Adaptació estatuts	No adaptació	Mostra total	Adaptació estatuts	No adaptació	Mostra total	Adaptació estatuts	No adaptació
Actiu no corrent	34	40	30	32	41	27	2	-1	3
Actiu corrent	66	60	70	68	59	73	-2	1	-3
Actiu total	100	100	100	100	100	100	0	0	0
Patrimoni net	24	28	21	25	32	22	-1	-4	-1
Passiu no corrent	21	26	18	16	26	10	5	0	8
Passiu corrent	55	46	61	59	42	68	-4	4	-7
Total PN i passiu	100	100	100	100	100	100	0	0	0

Taula 8. Masses patrimonials del balanç de situació (en %)

En la taula 8, s'observa que les cooperatives inverteixen principalment en actius corrents. En aquest sentit, les cooperatives que han adaptat el capital social a la NIC 32 en els estatuts tenen més inversions a llarg termini que la resta de cooperatives. En relació a l'estructura finançament, podem observar que el pes del patrimoni net sobre el total del balanç és molt baix. El nivell de capitalització està molt lluny del 40-50% que seria recomanable. L'aplicació de la NIC 32 ha reduït encara més el nivell de capitalització de les cooperatives. Tot i això, els resultats obtinguts mostren una disminució del nivell de capitalització inferior a la prevista en estudis anteriors. En aquest sentit, Bastida (2007) va realitzar una simulació dels efectes de l'aplicació de la NIC 32 en els comptes anuals de 2001 d'una mostra de 68 cooperatives agràries catalanes. Els resultats preveïen una disminució del 16% del patrimoni net. En un estudi similar, Arias i Montegut (2012) preveïen una disminució d'entre l'11% i el 23% en funció del sector d'activitat de la cooperativa analitzada. Creiem que aquests resultats poden ser conseqüència de diversos factors. En primer lloc, que els cooperatives hagin adaptat una part del seu capital social a la NIC 32. I en segon lloc, que no s'hagi aplicat correctament la nova normativa comptable.

A la taula 9 es poden observar els actius intangibles que les cooperatives estudiades tenen al seu balanç de situació.

Poc més de la meitat de les cooperatives estudiades tenen actius intangibles al seu balanç de situació. El 85% de les cooperatives que han adaptat el capital social a la NIC 32, han realitzat

inversions en actius intangibles. Mentre que aquest percentatge és molt inferior en els cooperatives que no han adaptat el seu capital.

	2011		2010		Variació	
Desenvolupament	33.039,08	0,3%	211.782,29	2,3%	-178.743,21	-2,0%
Concessions	1.681.735,09	16,3%	1.594.729,72	17,4%	87.005,37	-1,1%
Patents, llicències, marques i similars	119.162,05	1,2%	108.901,01	1,2%	10.261,04	0,0%
Fons de comerç	167.406,05	1,6%	199.409,05	2,2%	-32.003,00	-0,6%
Aplicacions informàtiques	3.991.565,22	38,6%	4.549.087,54	49,5%	-557.522,32	-11,0%
Altres immobilitzat intangible	4.353.735,20	42,1%	2.517.458,19	27,4%	1.836.277,01	14,7%
Total	10.346.642,69	100,0%	9.181.367,80	100,0%	1.165.274,89	0,0%

Taula 9. Composició de les inversions en actius intangibles

Al 2011, els actius intangibles sumen 10,3 milions d'euros. Aquesta xifra representa el 3,4% dels inversions en actius no corrents de les cooperatives. I tan sols el 1,1% de les inversions en actius totals. Al 2010, les xifres són molt similars. Aquestes dades demostren que les cooperatives inverteixen pocs recursos en actius intangibles, en comparació amb els recursos que inverteixen en altres tipus d'actius. A més, hem pogut comprovar que les principals inversions en actius intangibles es reparteixen entre un nombre reduït de cooperatives (Abacus, Suara, Cofac, etc). Els recursos invertits en actius intangibles en la resta de cooperatives representa una part molt petita de les inversions totals en actius intangibles.

Les inversions en actius intangibles es destinen principalment a la compra d'aplicacions informàtiques. Al 2011, les aplicacions informàtiques suposaven gairebé el 40% dels actius intangibles de les cooperatives. Els altres actius intangibles també representen una part important dels actius intangibles. Aquesta partida està formada principalment pels drets d'ús de centres de formació, propietat de la cooperativa Suara. També destaquen les inversions en concessions administratives, que representen el 16% de les inversions en actius intangibles. Les inversions en I+D, patents, llicències, marques i similars no arriben al 2% dels actius intangibles totals. Considerem que aquests tipus d'inversions són clau per assegurar la continuïtat de les cooperatives i millorar la seva competitivitat.

A la taula 10 es poden observar les ràtios de solvència a curt termini, endeutament i capitalització.

Les ràtios de liquiditat, tresoreria i disponibilitat presenten nivells inferiors al que seria recomanable. En aquest sentit, les cooperatives que han adaptat els estatuts presenten millors resultats que la resta de cooperatives. Al 2011, després de l'aplicació de la NIC 32, les ràtios de liquiditat i tresoreria augmenten com a conseqüència de la disminució del deute a curt termini. Excepte en les cooperatives que han adaptat els estatuts, que presenten un augment del seu deute a curt termini, i per aquest motiu, aquestes cooperatives pateixen una disminució de la solvència a curt termini.

	2011			2010			Variació		
	Mostra total	Adaptació estatuts	No adaptació	Mostra total	Adaptació estatuts	No adaptació	Mostra total	Adaptació estatuts	No adaptació
Liquiditat	1,19	1,30	1,14	1,16	1,40	1,08	0,03	-0,10	0,06
Tresoreria	0,65	0,84	0,56	0,54	0,89	0,42	0,11	-0,05	0,14
Disponibilitat	0,25	0,19	0,28	0,16	0,18	0,15	0,09	0,01	0,13
Fons de maniobra	96.612.656	46.602.575	50.010.081	88.621.402	56.240.447	32.380.955	7.991.254	-9.637.872	17.629.125
Solvència	1,31	1,40	1,27	1,34	1,46	1,28	-0,03	-0,06	-0,01
Endeutament	0,76	0,72	0,79	0,75	0,68	0,78	0,01	0,04	0,01
Qualitat deute	0,73	0,64	0,77	0,78	0,62	0,87	-0,05	0,02	-0,10
Palanquejament	4,19	3,53	4,71	3,97	3,16	4,63	0,22	0,37	0,08
Autonomia	0,31	0,40	0,27	0,34	0,46	0,28	-0,03	-0,06	-0,01
Solvència a llarg termini o equity	0,05	0,12	0,01	0,07	0,16	0,03	-0,02	-0,04	-0,02
Cobertura	0,71	0,71	0,70	0,79	0,77	0,81	-0,08	-0,06	-0,11

Taula 10. Ràtios de solvència a curt termini, endeutament i capitalització

Els resultats indiquen que les cooperatives obtenen una liquiditat millor que abans de l'aplicació de la NIC 32. Aquesta millora és més important en els cooperatives que no han adaptat el capital social en els seus estatuts.

Segons les dades de la taula 10, les cooperatives disposen d'un nivell acceptable de solvència abans i després de l'aplicació de la NIC 32. Tot i això, la ràtio empitjora amb l'aplicació de la NIC 32. Les cooperatives que han adaptat els estatuts tenen una millor ràtio de solvència que la resta de cooperatives, però després de l'aplicació de la NIC 32, també són els que tenen una disminució més important de la ràtio. Els resultats obtinguts estan en la línia d'estudis anteriors, ja que preveien una disminució de la ràtio de solvència com a conseqüència de l'aplicació de la NIC 32. Tot i això, la disminució real ha estat inferior al que preveien aquests estudis. Per exemple, Fernández Guadaño (2006) preveia una disminució d'entre -0,01 i -0,83 segons el nivell de capitalització de cada cooperativa. Bastida (2007) i Arias i Montegut (2012) preveien una disminució d'entre -0,25 i -0,69 segons el sector d'activitat de cada cooperativa.

Les ràtios d'endeutament i palanquejament augmenten significativament amb l'aplicació de la NIC 32. Aquest augment no ve donat perquè els cooperatives hagin finançat noves inversions amb deute, sinó perquè una part dels inversions finançades amb fons propis han passat a finançar-se amb fons aliens, com a conseqüència de la re-classificació del capital social reemborsable de les cooperatives.

Les ràtios d'autonomia, cobertura i solvència a llarg termini mesuren el pes dels inversions finançades amb fons propis. A la taula 9, es pot observar que les ràtios d'autonomia, cobertura i solvència a llarg termini tenen una evolució negativa amb l'aplicació de la NIC 32. Això és degut a la reducció del nivell de capitalització de les cooperatives. En aquest sentit, els resultats obtinguts confirmen els resultats de treballs anteriors (Cancelo, 2012), i la tesi d'alguns investigadors en comptabilitat de cooperatives com Campos i Carreres (2012), que afirmen que els cooperatives presentin un nivell de capitalització molt baix en relació a la resta d'empreses.

A la taula 11, observem el pes relatiu sobre l'import net de la xifra de negocis de les diferents partides que es poden trobar en el compte de pèrdues i guanys de les cooperatives.

	2011			2010			Variació		
	Mostra total	Adaptació estatuts	No adaptació	Mostra total	Adaptació estatuts	No adaptació	Mostra total	Adaptació estatuts	No adaptació
Import net xifra de negocis	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	0,00	0,00	0,00
Despeses d'explotació	99,37	99,06	99,74	98,97	98,73	99,25	0,40	0,34	0,48
Resultat d'explotació (BAII)	0,63	0,94	0,26	1,03	1,27	0,75	-0,40	-0,34	-0,48
Despeses financeres	0,59	0,39	0,85	0,52	0,57	0,47	0,07	-0,18	0,38
Resultat abans d'impostos (BAI)	0,04	0,55	-0,58	0,51	0,70	0,28	-0,47	-0,16	-0,86
Impostos	0,12	0,13	0,10	0,15	0,10	0,21	-0,03	0,03	-0,10
Excedent	-0,08	0,42	-0,69	0,35	0,60	0,07	-0,44	-0,18	-0,76

Taula 11. Estructura del compte de pèrdues i guanys (en %)

Segons les dades anteriors, és pot afirmar que el resultat d'explotació és molt reduït, mentre que les despeses d'explotació són molt elevades. En aquest sentit, al 2010, és destinen 98,97 euros (de cada 100 euros d'ingressos) a cobrir els costos d'explotació. Al 2011, es destinen 99,37 euros a cobrir aquest tipus de costos. Si es produeixen canvis, com un augment del cost del deute o despeses extraordinàries, podrien portar a un resultat d'explotació negatiu. A més, un nivell baix d'excedents dificulta l'autofinançament dels cooperatives, i les obliga a no realitzar inversions (obsolescència dels actius) o a realitzar inversions finançades amb fons aliens, que comporten un cost financer. En aquest sentit, al 2011, es produeix un augment dels ingressos dedicats a cobrir el cost financer. A les cooperatives que no han adaptat el seu capital social, aquest tipus de costos gairebé es dupliquen respecte al 2010. Mentre que a les cooperatives que sí que han adaptat el capital social, aquests costos es redueixen.

Al 2011, la capacitat de generar beneficis de les cooperatives empitjora considerablement. Aquesta reducció del resultat ha estat més important en les cooperatives que no han adaptat el capital social en els seus estatuts. Això es degut principalment a la disminució dels ventes i a l'increment dels costos.

Creiem que és important que les cooperatives redueixin les despeses d'explotació per millorar la seva capacitat de generar beneficis. En aquest sentit, és convenient que les cooperatives apliquin polítiques de reducció i control de costos, i realitzin inversions per millorar la seva productivitat.

Conclusions

Aquest treball s'ha proposat realitzar una anàlisi de la informació financera presentada per les cooperatives abans i després de l'aplicació de la NIC 32 per a determinar si les diferències són significatives. A més s'ha proposat realitzar una anàlisi dels efectes de l'aplicació de la NIC 32 en la situació patrimonial i econòmica de les cooperatives i en l'evolució dels seus actius intangibles.

Abans de començar aquest treball, s'intuïa que els principals efectes de l'aplicació de la NIC 32 en les cooperatives es concretarien en una disminució del capital social i un augment de l'endeutament. En aquest sentit, l'anàlisi comparativa de la informació financera abans i després de l'aplicació de la NIC 32 ha confirmat els nostres supòsits inicials. Hem pogut comprovar que els efectes més importants de l'aplicació de la NIC 32 s'han produït en les partides que formen part de l'estructura financera de les cooperatives.

Diversos treballs anteriors preveïen una disminució important de les ràtios relacionades amb la solvència i l'autonomia financera de les cooperatives després de l'aplicació de la NIC 32 (Arias & Montegut, 2012; Fernández Guadaño, 2006; Marí, 2006). Els resultats del treball han confirmat aquestes previsions, ja que tant la ràtio de solvència com les altres ràtios relacionades han empitjorat amb l'aplicació de la NIC 32 .

La capacitat de generar beneficis ha tingut una evolució negativa amb l'aplicació de la NIC 32. Al 2010, les cooperatives obtenen un excedent positiu. Mentre que al 2011, l'excedent és negatiu. Això pot ser degut a una disminució de les vendes i a un augment de les despeses d'explotació.

En sentit contrari, les ràtios de solvència a curt termini han incrementat durant el període estudiat. Les cooperatives han millorat la seva capacitat de fer front a les seves obligacions a curt termini, gràcies a que s'han reduït els deutes a curt termini. En aquest sentit, les cooperatives que no han adaptat el seu capital social a la NIC 32 són les quals han obtingut una millor evolució de les ràtios de liquiditat.

Les inversions en actius intangibles han augmentat en el període analitzat. Encara que considerem que el volum d'inversions en aquest tipus d'actius és molt inferior al que seria recomanable. En aquest sentit, tan sols la meitat de les cooperatives té actius intangibles en el seu balanç de situació. I la majoria d'aquestes cooperatives presenten inversions en aplicacions informàtiques, mentre que molt poques cooperatives presenten inversions en actius intangibles clau com l'I+D, les patents, llicències i similars.

Els resultats de la prova de Wilcoxon han confirmat que només existeixen diferències significatives en 5 de les 36 variables analitzades. Creiem que aquest resultat demostra que l'aplicació de la NIC 32 ha tingut un impacte relatiu en la informació financera de les cooperatives. Aquest impacte s'ha concentrat en les partides del patrimoni net i el passiu de les cooperatives.

Hem comparat l'impacte relatiu de l'aplicació de la NIC 32 entre les cooperatives que han adaptat el seu capital social a la norma comptable, i la resta de cooperatives. Els resultats de la prova de la U de Mann-Whitney confirmen que només existeixen diferències significatives en l'impacte relatiu sobre el capital social i les ràtios de *equity* i cobertura.

Cal tenir en compte que el treball s'ha realitzat amb una mostra de cooperatives que estan obligades a auditar els seus comptes anuals. Hem comprovat que aquest tipus de cooperatives tenen una mida superior a la mitjana de les cooperatives. Per tant, els resultats obtinguts han d'interpretar-se en un context de cooperatives de mida elevada.

També cal tenir en compte que hem realitzat una anàlisi comparativa dels comptes anuals de 2010 i 2011. Això ens ha permès conèixer les diferències en la informació financera de les cooperatives abans i després d'aplicar la NIC 32. Encara que aquestes diferències també podrien estar causades per altres factors com la situació econòmica, els canvis en l'aplicació de les normes comptables, etc.

Considerem que el treball realitzat es podria ampliar i completar, almenys, en tres línies. En primer lloc, seria interessant conèixer els mètodes utilitzats per a adaptar el seu capital social a la NIC 32 per part de les cooperatives, i analitzar l'impacte econòmic d'aquesta norma segons el mètode d'adaptació utilitzat. En segon lloc, es podria plantejar el mateix treball que hem realitzat amb una mostra més àmplia de cooperatives, que incorporés cooperatives de diferents mides, de manera que els resultats fossin extrapolables a la població de cooperatives. I en tercer lloc, seria interessant realitzar aquest mateix treball amb cooperatives de diferents comunitats autònomes espanyoles per a poder comparar els resultats obtinguts.

Referències

- AECA (2009). *Fondos propios en las cooperativas*. Documento n.º 1 en contabilidad de cooperativas. Madrid: AECA.
- ÁLVAREZ, M^a.B. (2010). Impacto del nuevo concepto de patrimonio neto en las sociedades cooperativas. *Partida Doble*, 217: 58-68.
- AMAT, O.; PERRAMON, J. (2011). High-growth cooperatives: Financial profile and key factors for competitiveness. *CIRIEC-España, Revista de Economía Pública, Social y Cooperativa*, 73: 81-98.
- ARENAZA, I. (2009). Accounting in a cooperative company. *International Journal of Technology Management and Sustainable Development*, 8: 57-67. http://dx.doi.org/10.1386/ijtm.8.1.57_1
- ARIAS, B.; MONTEGUT, Y. (2012). Los efectos de la normativa contable en las sociedades cooperativas. *Revista de Contabilidad y Dirección*, 14: 183-201.
- BANDEIRA, A.M^a.; MEIRA, D. (2009). Las IAS y los Nuevos criterios de contabilización de las entradas en el capital de las cooperativas portuguesas: un análisis contable y jurídico. Comunicación presentada al *XV Congreso AECA*, Valladolid.
- BASTIDA, R. (2007). Efectos de la aplicación de las normas internacionales de contabilidad sobre la solvencia de las sociedades cooperativas. Tesina defendida en la Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales de la UB. Barcelona. Septiembre 2011.

- BEUREN, I.M.; HEIN, N.; KLANN, R.C. (2008). Impact of the IFRS and US-GAAP on economic financial indicators. *Managerial Auditing Journal*, 23(7): 632-649. <http://dx.doi.org/10.1108/02686900810890616>
- CABALEIRO, M^a.J.; RUIZ, S.; FERNÁNDEZ-FEIJÓO, B. (2010). Las aportaciones obligatorias al capital social en la reforma contable cooperativa, *CIRIEC-España, Revista de Economía Pública, Social y Cooperativa*, 69: 217-244.
- CALLAO, S.; FERRER, C.; JARNE, J.I.; LAÍNEZ, J. (2010). IFRS adoption in Spain and the United Kingdom: Effects on accounting numbers and relevance. *Advances in Accounting, incorporating Advances in International Accounting*, 26: 304-313. <http://dx.doi.org/10.1016/j.adiac.2010.08.003>
- CALLAO, S.; JARNE, J.I.; LAÍNEZ, J. (2007). Adoption of IFRS in Spain: Effect on the comparability and relevance of financial reporting. *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*, 16: 148-178. <http://dx.doi.org/10.1016/j.intaccudtax.2007.06.002>
- CAMPOS, V.; CARRERAS LL. (2012). Situación económica y financiera de las cooperativas hortofrutícolas catalanes. Estudio empírico aplicado a la provincia de Tarragona. *CIRIEC-España, Revista de Economía Pública, Social y Cooperativa*, 74: 149-176.
- CANCELO ET AL (2012). *Realitats i reptes del cooperativisme de treball i serveis de Catalunya*. Cooperatives del Treball de Catalunya i Seira, Barcelona.
- CONFEDERACIÓN EMPRESARIAL ESPAÑOLA DE LA ECONOMÍA SOCIAL (CEPES) (2010). *Empresas relevantes de la Economía Social 2009/2010*. Publicaciones de CEPES. Disponible en www.cepes.es
- CORDOBÉS, M. (2006). Las NIC y el capital social de las cooperativas. *Economía Social*, 28: 13-18.
- DETILLEUX, J.C.; NAETT, C. (2005). Les cooperatives face aux normes comptable internationales. Le cas de l'IAS 32. *RECMA-Revue Internationale de l'Économie Sociale*, 295: 7-19.
- FERNÁNDEZ GUADAÑO, J. (2006). Diferentes consideraciones en torno al capital social de las sociedades cooperativas. *Revista de Estudios Cooperativos (REVESCO)*, 88: 42-61.
- FERNÁNDEZ GUADAÑO, J. (2007). Divergencias entre las normas internacionales de información financiera y las normas sobre aspectos contables de las sociedades cooperativas: efectos sobre la solvencia financiera. Comunicación presentada en el XX Congreso anual AEDEM, Palma de Mallorca.
- FERNÁNDEZ-FEIJÓO, B.; CABALEIRO, M.J. (2007). Clasificación del capital social de la sociedad cooperativa: una visión crítica. *CIRIEC-España, Revista de Economía Pública, Social y Cooperativa*, 58: 7-29.

- GALLIZO, J.L.; MORENO, J. (2009). Implicaciones de la reforma contable en el cálculo del patrimonio neto de las cooperativas catalanes. Comunicación presentada en el *III Congrés Català de Comptabilitat i Direcció (ACCID)*, Barcelona.
- GARCÍA-GUTIÉRREZ, C. (2006). La reafirmación de las aportaciones de (propiedad de) los socios de las sociedades cooperativas. Propuesta de regulación de las sociedades de responsabilidad limitada cooperativa. *Revista de Estudios Cooperativos (REVESCO)*, 89: 27-83.
- GÓMEZ APARICIO, P. (2003). El capital social de las sociedades cooperativas. Las normas sobre los aspectos contables de las sociedades cooperativas a la luz de los principios cooperativos. *CIRIEC-España, Revista de Economía Pública, Social y Cooperativa*, 45: 57-79.
- HUNG, M.; SUBRAMANYAM, K.R. (2007). Financial statement effects of adopting international accounting standards: the case of Germany. *Review of Accounting Study*, 12: 623-657. <http://dx.doi.org/10.1007/s11142-007-9049-9>
- LANNTO, A.; SAHLSTRÖM, P. (2009). Impact of International Financial Reporting Standard adoption on key financial ratios. *Accounting and Finance*, 49: 341-361. <http://dx.doi.org/10.1111/j.1467-629X.2008.00283.x>
- LÓPEZ-ESPINOSA, G.; MADDOCKS, J.; POLO, F. (2009). Equity-Liabilities Distinction: The case for Co-operatives. *Journal of International Financial Management and Accounting*, 20(3): 274-306.
- MARÍ, S. (2006). Efectos de la aplicación de la CINIIF 2 en las cooperativas. Un estudio empírico en dos cooperativas citrícolas de la Comunidad Valenciana a través del análisis económico-financiero. *Revista de Estudios Cooperativos (REVESCO)*, 89: 84-107.
- MATEOS, A. (2010). La información financiera en las sociedades cooperativas. Efectos en la evaluación de la solvencia. *Revista de Contabilidade do Mestrado em Ciências Contábeis da UERJ*, 14(3): 2-13.
- MERINO, S. (2004). Reflexión jurídica sobre la aplicación de las NIC a la cooperativas en especial relación al capital social, a los retornos, a los intereses y a la consolidación de grupos". En: *Las cooperativas ante las normas internacionales de contabilidad*, Fundació EZAI, 62-91.
- MONZÓN, J.L. (2010). *Las grandes cifras de la economía social en España. Ámbito, entidades y cifras clave. Año 2008*. CIRIEC-España, Centro Internacional de Investigación sobre la Economía Pública, Social y Cooperativa. Valencia.
- PASTOR, M^a.C. (2002). *Los recursos propios en las sociedades cooperativas*. Editorial Edersa; Madrid.

POLO, F. (2007). Impactos de las normas internacionales de información financiera en el régimen económico de las sociedades cooperativas. *CIRIEC-España, Revista de Economía Pública, Social y Cooperativa*, 58: 83-108.

POLO, F.; GOMIS, A. (2011). An approach to the effects of reclassification of Members' Shares in cooperatives. Comunicació presentada al *International Workshop on Accounting for Cooperatives*, València.

VARGAS, C. (2007). Los previsibles efectos de la NIC 32 en el sector cooperativo. *Revista de Estudios Cooperativos (REVESCO)*, 91: 120-159.

VARGAS, C. (2011). Aportaciones exigibles o no exigibles: ésa es la cuestión. *Revista CIRIEC-España, Revista Jurídica*, 22: 1-45.

Normativa legal

Ley 27/1999, de 16 de julio, de cooperativas de España.

Orden EHA/3360/2010, de 21 de diciembre por la que se aprueban las normas sobre aspectos contables de las sociedades cooperativas.

Reglamento (CE) nº 2237/2004 de la Comisión, que modifica el Reglamento (CE) nº 1725/2003 por el que se adoptan determinadas normas internacionales de contabilidad de conformidad con el Reglamento (CE) nº 1606/2002, en lo que se refiere a la NIC 32 y a la Interpretación CINIIF 1.

Reglamento (CE) nº 1073/2005 de la Comisión, que modifica el Reglamento (CE) nº 1725/2003 por el que se adoptan determinadas normas internacionales de contabilidad de conformidad con el Reglamento (CE) nº 1606/2002, en lo que se refiere a la interpretación CINIIF 1.

Decreto Ley 1/2011, de 15 de febrero, de modificación de la Ley 18/2002, de 5 de julio, de cooperativas de Catalunya.

© Intangible Capital, 2013 (www.intangiblecapital.org)

El artículo está con Reconocimiento-NoComercial 3.0 de Creative Commons. Puede copiarlo, distribuirlo y comunicarlo públicamente siempre que cite a su autor y a Intangible Capital. No lo utilice para fines comerciales. La licencia completa se puede consultar en <http://creativecommons.org/licenses/by-nc/3.0/es/>